

DECIZIE

28 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

președinte

Talpă Boris

judecători

Eremciuc Ghenadie

Roic-Botezatu Lilia

a judecat recursurile declarate împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2022, de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, și avocatul Cașu Iulian, în numele inculpatului

Bolandău Mihail Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 14.03.2018 – 08.09.2018;

Instanța de apel: 27.09.2018 – 13.11.2018; 28.05.2019 – 25.11.2019;

27.01.2021 – 17.02.2021; 26.07.2021 – 01.03.2022.

Instanța de recurs: 19.02.2019 – 09.04.2019; 24.02.2020 – 17.11.2020;

21.04.2021 – 15.07.2021; 28.11.2022 – 28.03.2024.

Asupra recursurilor declarate, completul de judecată,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din 08 septembrie 2018, Bolandău Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 287 alin. (3) Cod penal, la 3 ani închisoare;
- art. 155 Cod penal, la 1 an închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, a cărei executare a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

A fost admisă parțial solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare și s-a dispus încasarea din contul lui Bolandău Mihail în beneficiul statului 2100 de lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Bolandău Mihail, la 26 octombrie 2017, în jurul orei 18:00, aflându-se în stradă, în xxxxx, fără vreun motiv esențial, încalcând grosolan ordinea publică, manifestând obrăznicie deosebită, a inițiat în public o ceartă cu Climenco Serghei, exprimându-se în adresa acestuia cu cuvinte necenzurate, înjosindu-i astfel onoarea și demnitatea și având cu el o sticlă cu benzină, l-a stropit pe ultimul cu benzină având posibilitatea să-l incendieze, cu scopul cauzării leziunilor corporale.

Aceste acțiuni ale lui Bolandău Mihail prima instanță le-a încadrat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal – *huliganism agravat, adică, acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății.*

Tot, Bolandău Mihail la 26 octombrie 2017, în jurul orei 18:00, aflându-se în stradă în xxxxx, având scopul amenințării cu omor a lui Climenco Serghei, a stigmat în direcția ultimului că i va da focul. După ce victima s-a apropiat de el, avînd în mîna un ciocan, cu care a încercat să-l agreseze, inculpatul, avînd o sticlă cu benzină, l-a stropit pe Climenco Serghei, apoi a aprins un chibrit și l-a tentat să-l arunce în direcția victimei, însă chibritul s-a stins și nu a ajuns în direcția victimei. Aceste acțiuni fiind apreciate de victima ca fiind o amenințare reală cu omor sau cu vătămarea gravă a integrității corporale.

Ulterior el, avînd posibilitatea reală de a-și continua acțiunile criminale nu a mai comis careva acte, ce ar demonstra că, dorește să omoare victima sau să-i cauzeze vătămări corporale grave, iar în scurt timp a fost lovit de victima și doborît la pămînt.

Aceste acțiuni ale lui Bolandău Mihail prima instanță le-a încadrat în baza art. 155 Cod penal – *amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări,* motivînd că învinuirea primară adusă în baza art. 27, art. 145 alin.(2) lit. a), j) Cod penal, nu și-a găsit confirmare,

Astfel, în conformitate cu teoria dreptului penal, tentativa de omor poate fi o tentativă întreruptă (neterminată), dacă subiectul nu a putut să-și continue fapta, intervenind anumiți factori care l-au împiedicat să-și desfășoare mai departe activitatea infracțională.

În alte cazuri, tentativa de omor poate fi o tentativă perfectă (terminată), atunci cînd făptuitorul depune toate eforturile pe care le consideră necesare pentru lipsirea de viață a victimei și care în realitate au fost necesare pentru aceasta, fără ca fapta să-și fi produs efectul.

Renunțare de bună voie la săvîrșirea infracțiunii de omor intenționat se va considera încetarea de către făptuitor a pregătirii de omorul intenționat sau încetarea acțiunilor (inacțiunilor) îndreptate nemijlocit spre săvîrșirea omorului intenționat dacă făptuitorul era conștient de posibilitatea consumării infracțiunii.

Făptuitorul nu poate fi supus răspunderii penale în baza art. 145 Cod penal dacă a renunțat, benevol și definitiv, să ducă pînă la capăt activitatea infracțională. În același timp, cel care a renunțat de bunăvoie la ducerea pînă la capăt a infracțiunii de omor intenționat este supus răspunderii penale numai în cazul în care fapta săvîrșită conține o altă infracțiune consumată.

În cazul delimitării tentativei de omor de amenințarea cu omor (care se califică în baza art. 155 Cod penal trebuie de ținut cont de faptul că, în ipoteza amenințării cu omor, făptuitorul are posibilitatea reală să-și realizeze amenințarea și să săvîrșescă acțiuni concrete în direcția dorită, însă decide benevol să nu le săvîrșescă, deși are pentru aceasta toate condițiile favorabile (nu este vorba de renunțarea de bunăvoie la săvîrșirea infracțiunii de omor; făptuitorul nici nu a urmărit să săvîrșescă omorul; nu poți să renunți la intenția care nici nu a existat).

În opoziție, în ipoteza tentativei de omor, făptuitorul întreprinde toate eforturile în vederea săvârșirii omorului, însă, din cauze independente de voința lui, aceste eforturi nu-și produc efectul.

Omorul săvârșit cu premeditare presupune întrunirea concomitentă a trei condiții: 1) trecerea unui interval de timp din momentul hărții hotărârii de a săvârși omorul și pînă la momentul executării infracțiunii; 2) în acest interval de timp, făptuitorul trebuie să mediteze, să-și concentreze forțele sale psihice în vederea asigurării reușitei acțiunii sale și 3) în acest interval de timp, făptuitorul trebuie să treacă la săvârșirea unor acte de pregătire de natură să întărească hotărârea hiată și să asigure realizarea ei.

Pentru a considera omorul ca fiind săvârșit cu premeditare, este necesar să se constate că luarea hotărârii de a săvârși omorul a precedat (a precedat) cu o anumită perioadă de timp săvârșirea faptei. Durata acestui interval de timp nu este fixă și nici nu poate fi dinainte stabilită. În fiecare caz, instanța de judecată va constata dacă această condiție este sau nu îndeplinită, ținînd seama de împrejurările concrete ale cauzei și, îndeosebi, de particularitățile subiective ale făptuitorului, deoarece, în funcție de aceste particularități, o persoană poate avea nevoie de un interval mai mare de timp pentru a chibzui, pe cînd o altă persoană poate chibzui cu multă eficiență chiar într-un interval de timp mai scurt.

Cît privește cea de-a doua condiție de realizare a premeditării, aceasta presupune, în esență, că hotărârea infracțională este hiată după un prealabil examen comparativ al motivelor pozitive și negative, precum și al rezultatelor ilicite dorite și nedorite de subiect.

Cruzimea deosebită demonstrează intenția făptuitorului de a-i cauza victimei suferințe de ordin fizic sau psihic, care sunt intense, inutile și prelungite în timp. Cruzimea este inerentă oricărui omor, deoarece în momentul omorului, victima simte dureri fizice și morale. Totuși, omorul săvârșit cu deosebită cruzime presupune o intensitate mult mai mare a acestor dureri, întrucît făptuitorul nu se mulțumește să curme viața victimei. El îi prelungește agonia, torturînd-o, mătratînd-o, molestînd-o. Nu are importanță dacă deosebita cruzime a constituit singura cauză a decesului; este necesar ca deosebita cruzime să fi fost exercitată pînă la consumarea omorului.

În speță, probele cercetate au demonstrat că, inculpatul a comis o altă infracțiune decît cea incriminată, or mențiunea din învinuire că „iarăși a aprins un chibrit și l-a aruncat în direcția victimei, care de asemenea s-a stins și nu a ajuns la destinație și în acel moment a fost imobilizat de victimă care l-a doborât la pămînt și din aceste cauze independente de voința sa nu și-a dus intenția pînă la capăt de a incendia victima” nu a fost probată.

Așa dar, declarațiile martorului Bocan Victoria vis-a-vis de tentativa de a aprinde chibritele în mod repetat nu și-au găsit infirmare, fiind apreciate ca subiective, deoarece din filmările efectuate de către acest martor rezultă contrar.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către procuror Bișleaga Vitalie care a solicitat casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Bolandău Mihail să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal la închisoare pe un termen de 15 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Lui Bolandău Mihail, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul total al pedepselor, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 16 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

În motivarea cererii, apelantul a indicat că prima instanță incorect a recalificat acțiunile inculpatului de la art. 27, 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal la art. 155 Cod penal, deoarece prin probele acumulate la urmărirea penală s-a stabilit incontestabil că acțiunile inculpatului au fost îndreptate nemijlocit spre omuciderea prin incendiere a părții vătămate și anume: declarațiile părții vătămate și a martorilor, procesul-verbal de examinare a înregistrărilor video din 28 noiembrie 2017 și raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-6874 din 29 decembrie 2017.

Mai mult, însuși inculpatul a recunoscut că a luat o sticlă din plastic cu benzină, marca A95, pe care o folosea pentru fereștrăul de tăiat lemne, a ieșit în stradă și s-a pornit spre Climenco Serghei, apropiindu-se de el l-a stropit cu benzină și s-a dat înapoi, însă partea vătămată l-a ajuns din urmă și l-a doborât la pământ și l-a lovit de două ori cu pumnul în spate.

Prin urmare, inculpatul a întreprins toate eforturile pentru a incendia partea vătămată, exprimându-se în acest sens și verbal, însă acțiunile acestuia au fost întrerupte de partea vătămată care se apăra activ, anume din aceste considerente inculpatul nu și-a realizat intenția până la capăt.

Totodată, prima instanță neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal față de inculpat, suspendând condiționat executarea pedepsei.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2018 a fost admis apelul, casarea parțial sentința, inclusiv din oficiu în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit căreia Bolandău Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 155 Cod penal la 2 ani închisoare, iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

5. Decizia instanței de apel, a fost recurată de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie care a solicitat remiterea cauzei la rejudecare fiindcă instanța de apel eronat a conchis că organul de urmărire penală nu a prezentat probe ce dovedesc vinovăția lui Bolandău Mihail în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a) și j) Cod penal și că lipsește cumulul de infracțiuni prevăzute de art. 155 Cod penal și art. 287 Cod penal, excluzând din învinuire infracțiunea de huliganism.

6. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 09 aprilie 2019 a fost admis recursul, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, deoarece instanța de apel nu a soluționată chestiunea cu privire la încadrarea juridică a faptelor imputabile inculpatului.

7. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 noiembrie 2019 a fost admis apelul, casată total sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bolandău Mihail a fost achitat de învinuirea adusă în

baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Bolandău Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 5 ani închisoare, dispunându-se suspendarea condiționată a executării acesteia pe un termen de probațiune de 5 ani.

Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare a fost respinsă.

8. Recurs a declarat procurorul, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

9. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2020, a fost admis recursul, casată total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, motivându-se că instanța de apel a omis a se expună asupra argumentelor acuzării, neoferind un răspuns motivat asupra invocărilor procurorului în calitate de apelant.

De asemenea, s-a atestat că instanța de apel doar a trecut în revistă probatoriul administrat, fără a oferi aprecierea acestora, așa cum o cer prevederile art. 101 alin.(1) Cod de procedură penală.

10. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2021 a fost respins ca nefondat apelul și menținută sentința.

11. Recurs a declarat procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, care indicând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei de instanța de apel, în alt complet de judecată.

12. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 iulie 2021 a fost admis recursul, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei de instanța de apel, argumentându-se că instanța de apel nu s-a pronunțat sau s-a expus superficial, fără o argumentare cuvenită asupra tuturor chestiunilor invocate în apel.

S-a reținut și că instanța de apel contrar prevederilor art. 101, 414, 417, 436 Cod de procedură penală, a adoptat soluția în cauză, rejudecând cauza în al 3-lea set de proceduri în apel și nu a întreprins toate măsurile necesare de a elucida circumstanțele esențiale ale cauzei, fără a evalua și a exclude în totalitate divergențele de interpretare evidențiate în sentința primei instanțe, menționate repetat de instanța de recurs prin deciziile din 9 aprilie 2019 și 17 noiembrie 2020.

13. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2022 a fost admis apelul, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Bolandău Mihail a fost achitat de învinuirea adusă în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Pedeapsa aplicată inculpatului Bolandău Mihail în temeiul art. 287 alin.(3) din Codul penal, sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

13.1. Rejudecând cauza instanța de apel **a constatat** că:

Bolandău Mihail *a fost învinuit* că la 26 octombrie 2017, în jurul orei 18:00, aflându-se în stradă, în xxxxx, fără careva motiv esențial, încălcând grosolan ordinea publică, manifestând obrăznicie deosebită, a inițiat în public o ceartă cu Climenco

Serghei, exprimându-se în adresa acestuia cu cuvinte necenzurate, înjosindu-i astfel onoarea și demnitatea, și avînd cu el o sticlă cu benzină, l-a stropit pe ultimul cu benzină avînd posibilitatea să-l incendieze, cu scopul cauzării leziunilor corporale.

Aceste acțiuni ale lui Bolandău Mihail, prima instanță și instanța de apel le-a încadrat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal – *huliganismul agravat, adică, acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății.*

Tot Bolandău Mihail *este învinuit* că la 26 octombrie 2017, în jurul orei 18:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflîndu-se în stradă în xxxxx, avînd scopul omuciderii cu premeditate a lui Climenco Serghei, avînd o sticlă cu benzină, l-a stropit pe ultimul, apoi a aprins un chibrit și l-a aruncat în direcția victimei, însă care s-a stins și nu a ajuns în direcția victimei. Apoi iarăși a aprins un chibrit și l-a aruncat în direcția victimei, care de asemenea s-a stins și nu a ajuns la destinație și în acel moment a fost imobilizat de victimă, care l-a doborât la pămînt și din aceste cauze independente de voința sa nu și-a dus intenția pînă la capăt de a incendia victima.

Aceste acțiuni ale lui Bolandău Mihail, organul de urmărire penală le-a încadrat în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a) și j) Cod penal – *tentativă de omor a unei persoane, săvârșit cu premeditare, cu deosebită cruzime, care din cauze independente de voință făptuitorului nu și-a produs efectul.*

Instanța de apel, analizând materialele cauzei și raportându-le la actul de învinuire, pe capătul de învinuire adus în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a) și j) Cod penal a statuat că în acțiunile inculpatului lipsește latura obiectivă și subiectivă a componenței de infracțiune.

În continuare, instanța de apel a menționat că poate fi o tentativă întreruptă (neterminată) de omor, dacă subiectul nu a putut să-și continue fapta, intervenind anumiți factori care l-au împiedicat să-și desfășoare mai departe activitatea infracțională, în alte cazuri, tentativa de omor poate fi o tentativă perfectă (terminată), atunci cînd făptuitorul depune toate eforturile pe care le consideră necesare pentru lipsirea de viață a victimei și care în realitate au fost necesare pentru aceasta, fără ca fapta să-și fi produs efectul.

Renunțare de bună voie la săvîrșirea infracțiunii de omor intenționat se va considera încetarea de către făptuitor a pregătirii de omorul intenționat sau încetarea acțiunilor (inacțiunilor) îndreptate nemijlocit spre săvîrșirea omorului intenționat, dacă făptuitorul era conștient de posibilitatea consumării infracțiunii.

Făptuitorul nu poate fi supus răspunderii penale în baza art. 145 din Codul penal, dacă a renunțat, benevol și definitiv, să ducă pînă la capăt activitatea infracțională. În același timp, cel care a renunțat de bunăvoie la ducerea pînă la capăt a infracțiunii de omor intenționat este supus răspunderii penale numai în cazul în care fapta săvîrșită conține o altă infracțiune consumată.

Omorul săvîrșit cu premeditare presupune întrunirea concomitentă a trei condiții: 1) trecerea unui interval de timp din momentul luării hotărîrii de a săvîrși omorul și pînă la momentul executării infracțiunii; 2) în acest interval de timp, făptuitorul trebuie să mediteze, să-și concentreze forțele sale psihice în vederea asigurării reușitei acțiunii sale; 3) în acest interval de timp, făptuitorul trebuie să

treacă la săvârșirea unor acte de pregătire de natură să întărească hotărîrea luată și să asigure realizarea ei.

Pentru a considera omorul ca fiind săvârșit cu premeditare, este necesar să se constate că luarea hotărîrii de a săvârși omorul a premers (a precedat) cu o anumită perioadă de timp săvârșirea faptei. Durata acestui interval de timp nu este fixă și nici nu poate fi dinainte stabilită. În fiecare caz, instanța de judecată va constata dacă această condiție este sau nu îndeplinită, ținînd seama de împrejurările concrete ale cauzei și, îndeosebi, de particularitățile subiective ale făptuitorului, deoarece, în funcție de aceste particularități, o persoană poate avea nevoie de un interval mai mare de timp pentru a chibzui, pe cînd o altă persoană poate chibzui cu multă eficiență chiar într-un interval de timp mai scurt.

Cît privește cea de-a doua condiție de realizare a premeditării, aceasta presupune, în esență, că hotărîrea infracțională este luată după un prealabil examen comparativ al motivelor pozitive și negative, precum și al rezultatelor ilicite dorite și nedorite de subiect.

Cruzimea deosebită demonstrează intenția făptuitorului de a-i cauza victimei suferințe – de ordin fizic sau psihic – care sunt intense, inutile și prelungite în timp. Cruzimea este inerentă oricărui omor, deoarece în momentul omorului, victima simte dureri fizice și morale.

Totuși, omorul săvârșit cu deosebită cruzime presupune o intensitate mult mai mare a acestor dureri, întrucît făptuitorul nu se mulțumește să curme viața victimei. El îi prelungește agonia, torturînd-o, maltratînd-o, molestînd-o. Nu are importanță dacă deosebita cruzime a constituit singura cauză a decesului; este necesar ca deosebita cruzime să fi fost exercitată pînă la consumarea omorului.

La caz, instanța de apel a indicat că veridice sunt declarațiile făcute de către inculpat pe întreg procesul penal, iar pe cele ale părții vătămate și ale martorilor Climenco Natalia, Punga Valentina, Bocan Victoria, Bolandău Eugenia le-a reținut doar ca declarații ce confirmă în învinuirea adusă în baza art. 287 alin. (3) Cod penal.

Astfel, declarațiile părții vătămate nu denotă că inculpatul a avut intenția de a-l omorî, or partea vătămată a redat circumstanțele speței în felul în care le-a perceput, însă depozițiile oferite nu coroborează cu alte probe și nu indică că fapta inculpatului ar întruni elementele infracțiunii de omor, incriminat prin rechizitoriu.

Totodată, nici unul din martori nu au oferit declarații din care s-ar putea stabili că inculpatul a acționat cu premeditare, că a pregătit din timp sticla de benzină. Mai mult, martorii au declarat că inculpatul avea la el sticla de benzină, substanță pe care o folosea în alte circumstanțe, astfel, inculpatul avînd la el sticla de benzină în timpul conflictului și văzînd că partea vătămată are în mîna un ciocan, a acționat astfel în scopul de influența caracterul acțiunilor părții vătămate, în sensul de a stopa un eventual atac al părții vătămate cu ciocanul și nu a avut intenția de a-l omorî.

De asemenea, instanța de apel a reținut că potrivit înregistrărilor video, inculpatul un timp destul de îndelungat strigă cu cuvinte injurioase în adresa părții vătămate amenințînd-o că, îi va da foc. Tot din aceste înregistrări urmează că inculpatul stropește partea vătămată cu o soluție, care se află într-o sticlă, iar ulterior aprinde un chibrit, făcînd un gest în direcția părții vătămate. Chibritul însă se stinge imediat. Tot din aceste înregistrări urmează că inculpatul nu a mai aprins alte

chibrituri, nu a mai făcut alte acțiuni îndreptate spre realizarea intenției criminale, iar în scurt timp a fost lovit de partea vătămată și imobilizat.

Prin urmare, mențiunile acușării precum că inculpatul a aprins repetat un chibrit și l-a aruncat în direcția părții vătămate, care de asemenea s-a stins și nu a ajuns la destinație și în acel moment a fost imobilizat de victimă care l-a doborât la pământ și din aceste cauze independente de voința sa nu și-a dus intenția până la capăt de a incendia victima, nu indică la faptul că inculpatul avea intenția de a comite omorul imputată, dar și faptul că a acționat premeditat și cu deosebită cruzime.

Or, faptul tentativei de a aprinde chibriturile repetat a fost enunțat doar de martorul Bocan Victoria, însă aceste declarații nu pot fi reținute, or din filmările efectuate de către acest martor rezultă contrar, adică lipsesc secvențe ce ar indica aprinderea repetată a altui chibrit.

Mai mult, din dosar rezultă că inculpatul a strigat în adresa părții vătămate că îi va da foc, însă, după ce victima s-a apropiat de el, având în mână un ciocan, cu care a încercat să-l agreseze, inculpatul, având o sticlă cu benzină, l-a stropit pe Climenco Serghei, apoi a aprins un chibrit și l-a tentat să-l arunce în direcția victimei, însă chibritul s-a stins și nu a ajuns în direcția victimei, prin urmare, aceste acțiuni sunt componente ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal și nu cele de omor premeditat cu deosebită cruzime.

Pentru a considera omorul ca fiind săvârșit cu premeditare, este necesar să se constate că luarea hotărârii de a săvârși omorul a premers (a precedat) cu o anumită perioadă de timp săvârșirea faptei. Durata acestui interval de timp nu este fixă și nici nu poate fi dinainte stabilită.

La caz, această condiție nu este îndeplinită, or la dosar nu au fost prezentate probe din care ar rezulta că inculpatul din timp ar fi meditat și ar fi luat hotărârea de a omorî partea vătămată, din contra, probele anexate la dosar denotă că inculpatul a acționat spontan, astfel, nici partea vătămată și nici unul din martorii audiați nu au comunicat instanței că inculpatul ar fi avut timp și că ar fi chibzuit asupra acțiunilor sale.

Consecvent, în speță lipsește și o altă condiție obligatorie pentru existența tentativei de omor cu premeditare și anume, lipsesc probe ce ar confirma că Bolandău Mihail în interval de timp în care s-a realizat conflictul, a trecut la săvârșirea unor acte de pregătire de natură să întărească eventuala hotărâre de a comite omorul, dar și să asigure realizarea eventualului omor.

În conformitate cu prevederile art. 27 Cod penal, se consideră tentativă de infracțiune acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.

Astfel, tentativa reprezintă în primul rând, un început de executare a acțiunii îndreptate nemijlocit împotriva valorii sociale ocrotite de Cod penal.

Tentativa de infracțiune cu componente formale este posibilă numai atunci când latura lor obiectivă se constituie din diferite acțiuni prevăzute în dispozițiile normei de incriminare.

O altă trăsătură a aspectului obiectiv al tentativei constă în faptul, că acțiunea a cărei executare a fost începută nu și-a produs efectul din cauze independente de voința făptuitorului. Cauzele independente de voința făptuitorului care împiedică

producerea efectului în cazul tentativei sunt diverse. Ele se constituie din împrejurări apărute contrar voinței făptuitorului, care întrerup acțiunile și fac imposibilă continuarea lor sau care înlătură producerea rezultatului. În funcție de gradul de realizare a tentativei, ea poate apărea în formă întreruptă (neconsumată) sau în formă consumată.

Tentativa întreruptă (neconsumată) este atunci când acțiunea începută este întreruptă și nu mai poate fi continuată pentru a-și produce efectul din cauze independente de voința făptuitorului.

Tentativa este consumată în cazul în care acțiunea a început și a fost dusă până la capăt, dar nu s-a produs rezultatul, el fiind înlăturat, din cauze ce nu depind de voința făptuitorului.

La caz, lipsește latura obiectivă a infracțiunii de tentativă de omor săvârșit cu premeditate, în situația în care, or din probele anexate la dosar, s-a stabilit cu certitudine că, inculpatul nu a avut scopul real, de a comite omorul lui Climenco Serghei, or, între aceștia, la acel moment s-a inițiat un conflict spontan, din cauza pășărilor care au trecut în gospodăria părții vătămate, iar inculpatul a vrut doar să le întoarcă, fapt ce pîna la urma s-a soldat doar cu acțiuni huliganice, în vederea înfricoșării a victimei.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a considerat că este neconfirmată intenția inculpatului că ar fi urmărit scopul producerii morții victimei prin efectele incendierii acesteia în situația în care, pe lângă faptul că hainele victimei nu erau într-atît de îmbibate cu substanța, care nu este clar cît era de capabilă să producă un eventual incendiu al victimei, iar drept consecință cauzarea arsurilor, altor leziuni, capabile să afecteze viața sau sănătatea victimei, cît și a faptului că chibritul aruncat de către inculpat, s-a stins pîna a ajunge în contact cu victima, prin urmare aceste circumstanțe denotă că Bolandău Mihail a vrut să sperie partea vătămată, care avea un ciocan în mîină și putea să-l aplice față de inculpat și nu să o omoare.

Consecvent, la dosar lipsesc probe pertinente ce ar indica că substanța cu care a fost stropit partea vătămată, era capabilă să provoace un eventual incendiu, respectiv nu poate fi stabilită amploarea eventualului incendiu, dar și consecințele pentru partea vătămată.

La fel, lipsesc probe ce ar confirma unu pericol real din partea inculpatului asupra vieții și sănătății părții vătămate, or, pentru prezența tentativei de omor, este necesar ca victima să recepționeze adecvat, nu deformat.

În acest sens, versiunea inculpatului precum că dînsul l-a stropit pe partea vătămată Climenco Serghei cu benzină, iar ulterior a aruncat chibrite aprinse, doar pentru a-l speria pe ultimul, este plauzibilă, or din probele prezentate și apreciate de instanța de apel s-a stabilit indubitabil că a avut loc un conflict, inițial doar verbal, între inculpat și partea vătămată.

De continuare, instanța de apel a indicat că deși prima instanță întemeiat a reținut că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, incorect a aplicat în privința acestuia prevederile art. 90 Cod penal, or din materialele cauzei rezultă că suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, îl va favoriza pe inculpat să săvîrșească pe viitor acțiuni similare, iar de către alte persoane va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului

prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție.

Prin urmare, pedeapsa stabilită de către instanța de fond este una inefficientă, care nu-și va atinge scopul Legii penale de corectare și reeducare a inculpatului.

Mai mult ca atât, scopul pedepsei penale este restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane, iar în speță, scopul pedepsei penale poate să fie atins doar prin aplicarea față de inculpat a unei pedepse penale sub formă de închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, în vederea atingerii scopului pedepsei prevăzut de legiuitor la art. 61 Cod penal.

14. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2022 a fost dispusă înlăturarea omisiunii admise în decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2022 prin includerea sintagmei „*Termenul executării pedepsei inculpatului de calculat din momentul reținerii*”.

15. Împotriva deciziei instanței de apel, recursuri, declară procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav și avocatul Cașu Iulian, în numele inculpatului Bolandău Mihail.

15.1. Procurorul, invocând prezența erorii judiciare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În argumentarea recursului, procurorul indică că:

- instanța de apel, rejudecând cauza, nu a respectat indicațiile făcute de către instanța de recurs vis-a-vis de argumentele acuzării indicate în apel;

- instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor, fapt ce a generat greșita achitare a lui Bolandău Mihail pe capătul de învinuire adus în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal;

- instanța de apel, constatând că inculpatul nu se face vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 27, 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal, datorită întocmirii defectuoase a deciziei recurate, a consemnat un raționament care vine în contradicție cu concluzia de achitare a inculpatului și care pune la îndoială nevinovăția lui Bolandău Mihail pe acest capăt de acuzare;

- instanța de apel doar a descris probele administrate la etapa cercetărilor judecătorești, dar nu le-a supus unei analize ample în ordinea stabilită la art. 101 Cod de procedură penală.

15.2. Avocatul Cașu Iulian prin recursul declarat în numele inculpatului Bolandău Mihail, invocând prezența erorii judiciare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei cu adoptarea unei hotărâri prin care să fie încetat procesul penal în legătură cu intervenirea actului de amnistie.

În susținerea recursului, apărătorul argumentează că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, or prin sentință Bolandău Mihail nu a fost condamnat în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal.

De asemenea instanța de apel a dispus casarea sentinței și în partea individualizării pedepsei, însă nu este clar ce s-a avut în vedere deoarece conform sentinței de condamnare Bolandău Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă

de închisoare pe un termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, totodată, Bolandău Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar în dispozitivul deciziei recurate nu este indicat faptul că sentința ar fi casată în partea ce ține de aplicarea art. 90 Cod penal și lipsesc dispoziții privind excluderea aplicării acestor prevederi, iar mențiunea „*în rest, sentința se menține fără modificări*” denotă faptul că în privința inculpatului au fost menținute totuși prevederile art. 90 Cod penal.

Or, mîn cazul în care ar fi fost excluse prevederile art. 90 Cod penal, instanța de apel ar fi trebuit să se expună și asupra modalității de calcul al termenului executării pedepsei, deoarece instanța de apel în partea individualizării pedepsei a pronunțat o hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, iar conform art. 395 alin. 1) pct. 3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătată data de la care începe executarea pedepsei, mențiune ce nu se conține în textul dispozitivului deciziei.

Totodată, la 31 decembrie 2021 a intrat în vigoarea Legea nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, aceasta fiind aplicabilă inculpatului.

16. Pe caz, nu a fost depusă referință.

17. Completul de judecată constată că titularii recursurilor s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au depus cererile în termen.

Totodată, din interpretarea art. XI alin. (3) Legea nr. 246 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 rezultă că *recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului*, procedura de judecare urmînd a fi efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

În cazul din speță, recurenții a depus recursuri până la 01 septembrie 2023, astfel că acestea se judecă în temeiurile în vigoare la data depunerii lor.

18. Judecînd recursurile în baza materialelor din dosar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul procurorului urmează a fi respins, iar cel al avocatului declarat în numele inculpatului – de admis, cu casarea deciziei, în partea învinuirii aduse în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, și dispunerea rejudecării cauzei, în această parte, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată din următoarele considerente.

Cu referire la recursul procurorului completul de judecată statuează că, titularul contestă decizia doar în partea învinuirii aduse în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a), j) cod penal și își întemeiază, în drept, cererea pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală care stabilește că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, cînd *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază*

soluția și instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Analizând partea descriptivă a deciziei în raport cu argumentele procurorului-recurent, completul de judecată constată că decizia instanței de apel, în partea achitării lui Bolandău Mihail pe capătul de acuzare adus în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a) j) Cod penal, este una legală și întemeiată, iar eroarea judiciară invocată de recurent nu și-au găsit confirmare.

La caz, completul de judecată menționează că, în speță, au fost examinate problemele esențiale care au fost puse în fața instanței, aceasta argumentând amplu motivele care i-au format convingerea în susținerea soluției adoptate, atât în raport cu argumentele din apelul părții apărării cât și a poziției primei instanțe expuse în sentință.

Astfel, potrivit cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvîrșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

Lecturând materialele deduse judecării se constată că instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate în prima instanță și cercetate suplimentar în instanța de apel.

La fel, instanța de apel în partea descriptivă a hotărârii a indicat învinuirea pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimis în judecată și a descris circumstanțele cauzei constatate de instanța de judecată, enunțând temeiurile pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța a respins probele aduse în sprijinul acuzării cât și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea argumentelor acuzării invocate pe capătul de acuzare adus în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal precum și motivele adoptării soluției, fiind respectate întru totul rigorile art. 394 alin. (3) pct. 1), 2) și art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Pe cale de consecință, completul de judecată conchide că, odată ce cauza a fost examinată minuțios de către instanța de apel, iar criticile procurorului-recurent a primit deja răspunsuri detaliate și fundamentate pe actele cauzei, nu mai este necesar de a relua și repeta aceste raționamente (*hotărârea CtEDO Albert versus România*), cu atât mai mult că, chiar dacă art. 6§1 CoEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*hotărârea Van de Hurk versus Olanda*).

Suplimentar, completul de judecată statuează că pentru a reține incendierea victimei, care ar duce la un eventual deces, urmează ca această să fie realizată în

astfel de circumstanțe în care victima imediat sau în scurt timp să ardă, fără a se putea opune unei astfel de situații.

În speță, această condiție nu a fost întrunită, or stropitul victimei cu substanța care conținea componente chimici inflamabili, nu era capabil să provoace consecințele unui eventual deces al victimei, iar din circumstanțele cauzei nu rezultă că victima a fost stropită în abundență de către inculpat.

La fel, probele acuzării nu au confirmat faptul că substanța care se conținea în butelia cu care inculpatul l-a stropit pe pățimit, era capabilă să cauzeze în circumstanțele indicate în rechizitoriu, o incendiere, rapidă și fatală în raport cu victima, or, potrivit raportului de expertiză-judiciară nr.34/12/1-R-6874 din 29 decembrie 2017, pe jacheta de culoare albastră, ridicată de la victimă la 3 noiembrie 2017, s-au depistat urme de compuși chimici care se regăsesc în compoziția produselor petroliere, care nu pot fi stabiliți (f.d. 60-63).

Astfel, concluzia părții acuzării că acțiunile inculpatului urmare a stropirii victimei cu substanța ce se conținea în butelie, puteau duce la decesul victimei, datorită unei eventuale incendieri a victimei, nu este întemeiată și capabilă să fie puse la baza condamnării inculpatului în temeiul art. 27, 145 alin. (2) Cod penal, ținând cont de circumstanțele cauzei.

Mai mult, potrivit învinuirii, consecințele care nu s-au produs, adică omuciderea victimei, s-au datorat stingerii chibritului care fiind aprins și aruncat în direcție victimei, s-a stins neatingându-și țelul (contactul cu victima), urmare la care fapt trebuia să se producă incendierea hainelor în care era îmbrăcată victima și care au fost stropite cu substanța inflamabilă, urmare la ce victima neavând posibilitatea reală să scape de consecințele acestei incendieri și afecțiunile pe care putea să le obținură (arsuri ... etc), datorită cărora putea să decedeze.

O altă circumstanță datorită căreia nu s-a produs omuciderea victimei, potrivit părții acuzării au fost acțiunile propriu-zise ale victimei, care l-a imobilizat pe inculpat după ce a aruncat de 2 ori chibriturile aprinse în direcția victimei care era stropită cu substanța inflamabilă.

Aceste afirmații nu pot fi reținute în situația în care incertitudinea survenirii decesului victimei în circumstanțele descrise în învinuire, este imensă, astfel încât dubiile urmează a fi interpretate în favoarea inculpatului.

Totodată, din probatoriul administrat s-a stabilit cu certitudine că, inculpatul nu a avut scopul real, de a comite omorul lui Climenco Serghei, or, între aceștia, la acel moment s-a inițiat un conflict spontan, din cauza pășărilor care au trecut în gospodăria părții vătămate, iar inculpatul a vrut doar să le întoarcă, fapt ce până la urma s-a soldat doar cu acțiuni huliganice, în vederea înfricoșării a victimei.

Deci, inculpatul nu a realizat nici latura obiectivă prevăzută de art. 27, 145 Cod penal, or din circumstanțele cauzei a rezultat că partea vătămată, deși, a menționat că a apreciat ca fiind reală amenințarea inculpatului, realizarea acestui, acțiunile inculpatului în acest sens nu erau capabile să impună o astfel de amenințare, ținând cont de cantitatea și calitatea substanței, pretinse a fi capabilă să producă un incendiu care era fatal pentru victimă.

În concluzie, instanța de apel, pornind de la faptul că nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită (art. 101 alin. (3) Cod de procedură penală), a făcut o analiză probatoriului administrat din punct de vedere al pertinentei, concludenței,

utilității și veridicității și în coroborare, respectând întru totul prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală. Tot aici, completul de judecată ține să menționeze că, simpla posibilitate de a exista două puncte de vedere asupra unei chestiuni nu este un temei pentru reexaminarea cauzei. O îndepărtare de la acest principiu este justificată doar când devine necesară ca urmare a unor circumstanțe ce au un caracter substanțial și obligatoriu, ceea ce la caz nu s-a dovedit (hotărârea CtEDO *Ryabykh versus Federația Rusia*).

Cu referire la recursul avocatului Cașu Iulian declarat în numele inculpatului, completul de judecată, stabilește că acestuia îi sunt incidente prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală (*modificat prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023*) potrivit căroră, judecând recursul, instanța îl admite, casează parțial hotărârea atacată și dispune rejudecarea de către instanța de apel în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs, or instanța de recurs este obligată de a rectifica eroarea de procedură admisă de instanțele ierarhic inferioare, în caz contrar, art. 6 CoEDO este încălcat, fiind afectată echitatea procedurii (hotărârea *Leoni versus Italia*).

Din lecturarea textului recursului avocatului declarat în numele inculpatului rezultă că acesta invocă în calitate de temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală potrivit căroră *motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și acesta este expus neclar*.

Vis-a-vis de cele indicate în cererea de recurs declarat de avocatul Cașu Iulian, completul de judecată reține că la caz sunt prezente mai multe erori judiciare și că acestea au fost admise de către instanța de apel.

În sensul celor statuate, completul de judecată menționează că hotărârea judecătorească trebuie să corespundă atât după formă cât și după conținutul normelor art. 384-397 Cod de procedură penală, adică ea conține o expunere consecventă, astfel ca o nouă situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte. Totodată, dispozitivul este o parte esențială a hotărârii și reprezintă soluția aleasă de instanță. De aceea, el trebuie să fie concis, explicit, categoric și să coreleze cu motivarea soluției adoptate. În sens contrar, hotărârea este netemeinică.

Concomitent, normele de procedură penală prevăd că hotărârile pronunțate în procesul penal rămân definitive în cazurile și condițiile prevăzute de art. 466 Cod de procedură penală, iar hotărârea judecătorească definitivă reflectă adevărul cu privire la fapta și persoana judecată.

Din lecturarea textului hotărârii recurate rezultă că instanța de apel atât în partea descriptivă cât și în cea dispozitivă indică la menținerea sentinței cât privește starea de fapt și de drept statuată de prima instanță vis-a-vis de învinuirea adusă lui Bolandău Mihail în baza art. 287 alin. (3) Cod penal (*a se vedea pct. 25 din partea descriptivă și dispozitivul deciziei recurate*).

În continuare, instanța de apel în pct. 29 a deciziei recurate, pe capătul de acuzare adus în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, indică la faptul că „*Bolandău Mihail a fost învinuit că la 26 octombrie 2017, în jurul orei 18:00, aflându-se în stradă, în xxxxx, fără careva motiv esențial, încălcând grosolan ordinea publică, manifestând obrăznicie deosebită, a inițiat în public o ceartă cu Climenco Serghei, exprimându-se în adresa acestuia cu cuvinte necenzurate, înjosindu-i astfel onoarea și*

demnitatea, și avînd cu el o sticlă cu benzină, l-a stropit pe ultimul cu benzină avînd posibilitatea să-l incendieze, cu scopul cauzării leziunilor corporale.”, conținut ce determină o soluție de achitare, or, în conformitate cu prevederile art. 394 alin. (3) pct. 1) Cod de procedură penală, numai partea descriptivă a sentinței de achitare cuprinde indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinutului a fost trimisă în judecată.

La fel, instanța de apel în pct. 40, 42, 46, 49, 65 și 93 a deciziei recurate concluzionează că Bolandău Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal, adică că acesta corect a fost condamnat pentru fapta de *huliganism agravat, adică, acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății*, în lipsa faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, admițând derogări de la prevederile art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, potrivit căror partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită.

Astfel, instanța de apel nu a constatat fapta criminală considerată ca fiind dovedită, ultima avînd importanță primordială, or dacă nu este făcută o descriere a faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, instanța de judecată nu poate face o încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

Mai mult, instanța de apel a dispus casarea sentinței și în partea individualizării pedepsei, însă nu este clar ce s-a avut în vedere deoarece conform sentinței de condamnare Bolandău Mihail fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, și tot Bolandău Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar în dispozitivul deciziei recurate nu este indicat faptul că sentința ar fi casată în partea ce ține aplicarea art. 90 Cod penal și lipsesc dispoziții privind excluderea aplicării acestor prevederi, iar mențiunea „*în rest, sentința se menține fără modificări*” lasă loc de interpretări.

Prin urmare, motivarea soluției adoptate de instanța de apel, cât privește capătul de acuzare adus în baza art. 287 alin. (3) Cod penal lui Bolandău Mihail, contrazice dispozitivul hotărârii și dispozitivul este expus neclar.

Totodată, la data examinării apelului, producea efecte juridice Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 287 alin. (1) Cod penal din 12 august 2021 prin care s-a dispus neconstituționalitatea cuvântului „*grosolan*” și a textului „*cinism sau*”, cu toate acestea instanța de apel a reținut în starea de drept acțiunea de „*încălcare grosolană*” (a se vedea pct. 40, 42, 46, 49, 65 și 93 a deciziei recurate).

În concluzie, completul de judecată conchide, că la judecarea cauzei instanța de apel, cât privește capătul de acuzare adus în baza art. 287 alin. (3) Cod penal lui Bolandău Mihail, a admis erori, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, motiv pentru care se dispune rejudecarea acesteia, în această parte, de către instanța de apel.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate și să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să

corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, ținând cont și de argumentele apărătorului vis-a-vis de aplicabilitatea Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

18.1. Reieșind din faptul că decizia instanței de apel este desființată și că prin sentință inculpatului nu i-a fost aplicată măsură preventivă, se dispune eliberarea lui Bolandău Mihail din arest preventiv, dacă a fost reținut în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2022 și dacă în privința acestuia nu este aplicată măsură preventivă sub formă de arest sau acesta nu execută pedeapsă penală în baza altor hotărâri judecătorești, or, din oficiu, nu pot fi invocate motive pentru a deține persoana în continuare în arest preventiv.

19. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) și 2) lit. c) Cod de procedură penală (*modificat prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023*), completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Respinge recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav.

Admite recursul declarat de către avocatul Cașu Iulian, declarat în numele inculpatului Bolandău Mihail, casează decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2022, în partea învinuirii aduse în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, în cauza penală privindu-l pe **Bolandău Mihail XXXXXX** și dispune rejudecarea cauzei, în această parte, în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Bolandău Mihail XXXXXX urmează a fi eliberat imediat din penitenciar dacă a fost reținut în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2022 și dacă în privința acestuia nu este aplicată măsură preventivă sub formă de arest sau acesta nu execută pedeapsă penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, în partea dispunerii rejudecării, în rest este irevocabilă.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Roic-Botezatu Lilia